

„Edinost“ izhaja vsako drugo in
četrtto sabota vsakega meseca
in velja za vse leto gl. 2 kr. 40.
„ „ „ polu leta „ 1 „ 20.
„ „ „ črt „ — „ 70.

Za oznanila, kakor tudi za
„poslanice“ se plačuje za navadne
tristopne vrste:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 krat
6 „ „ „ 3 krat

Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo
po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri
pošte, pod obokom tik Kalistrove
hiše, na Belvedere pri g. Bertoliniu.
V okolici: Na Občini v Isteriji,
na Proseku pri g. Gorjupu, v Bar-
koli pri g. Ani Takan in v Ba-
zovici pri Ani Tuš, v Skednji pri Fr.
Sancin M. Magdalen z g. J. Ježu
Naročnina naj se pošilja sv. Ivanu
št. 424, pisma in dopisi vrednosti v
Skorkoli št. 84. Udje pol. dr. „E-
dinost“ kateri mesečno redno plačujejo,
dobivajo list brezplačno na dom.

Glasilo slovenskega političnega društva tržaške okolice.

„V edinosti je moč“.

VOJNA.

Duhovi Kraljeviča Marka, Škenderbega, Erarka in Oruška so postali krv in meso. Plamen šviga po širokih deželah; na puškin jek v Hrcegovini je odgovoril top v Srbiji in črnogorski sokoli so prihiteli z svoje gore. Bulgari na Balkanu so zgrabili orožje, da osvetijo na tisoče svojih pradedov. Od Varne do Jadre, od Save do Krete veje duh zlate svobode, oznanjevala, da se bliža slovenska doba na južnem vshodu. Od pustih daljnih štep Rusije, do jadranskih obalov se je začela junaška krv hitreje po žilah pretakati za sveto in veliko slovansko domovino.

Viteška Črnogora, kateri se je celo leto izdajstvo od židovskih dunajskih listov potikalo, zlomila je palico nad bolno turško državo, mej tem ko so v Carigradu računili na njeno neutraliteto. Knez Nikola je razvil prapoč vesele svobode, izdal proklamacijo svojemu narodu, priporočil se pravičnemu stvarniku in hajd v boj. U boj! naprej! zaklical je navdušeno ves narod, ki je prisegel, da rajši pogine do zadnjega starca, do zadnje žene, do zadnjega otroka, nego da osramoti krvoločni Turek se svojo nogo sveto domovino. Ko je bojni glas iz Belega grada došel v Črnogoro, nij se čakalo i pitalo, kaj sultan odgovori, kaj porekó druge vlade, vsi so bili ene misli, vsi so imeli eno geslo: „svoboda ali smrt“ in tako se hrabri črnogorski sokoli, na čelu jim njihov gospodar, bojneje v Hrcegovini, in ako Bog dá, kmalo se objemó z viteškimi Srbi.

V malo dneh je preteklo mnogo krvi, mnogo hrabrih Črnogorcev in Srbov zapetilo osveto se svojo krvjo in poslalo mnogo Turkov Muhamedu v naročje. Vsak Slovan ve, da je sedanja vojna sveta vojna, da je zdaj napočila „Slovanska doba“, ki je celo zaničevanega renegata in izdajico osupnila. „Slovanska doba“! z veseljem te pozdravlja ves slovanski rod in tudi drugi izobraženi narodi, ki imajo v čislú svobodo.

Le v Avstriji imamo na Dunaji in na Ogerskem Turkom prijatelje, kateri so Avstriji na kvar, bojé se Slovanstva in kolikor bolj se ga bojé, toliko bolj se jim bliža. Od kar je vstaja buknila stala je Avstrija sicer neutralna, vendar se je bolj nagibala Turkom, ker je dovoljevala, da so v Kleku

turške ladije izkrcavale vojsko, živež in strelivo, kar vse še je prenašalo osem ur hoda po naši zemlji skoz Metkovič na Turško; dovoljevala je tudi oboroženim turškim vojakom hoditi po istej poti, mej tem, ko do vstašev nij bila tako prijazna. Od kar pa je bil shod dveh cesarjev, avstrijskega in ruskega v Zakopih na Češkem, zaprla je Avstrija Turku Klek, rekoč, da se če strogo neutralno vesti. Da bi ona bila to uže poprej storila, kakor smo vedno i še le zadnjič priporočevali, veliko bolje bi storila bila, ker bi se bila stare simpatije turških kristijanov ohranila.

V Dalmaciji, posebno v Boki gleda ljudstvo z Argovim očesom, kaj naša vlada dela, žalibog, da so se simpatije, ki jih je Avstrija v južnih deželah vživala, zelo ohladile in ako se vnovič ogrejejo ali ne, to naj sodijo bogovi, učila bode nas prihodnjest. Južni Slovani dobro vedo, da se interesirajo vsi drugi Slovani za nje, da niso osamljeni, da bijó gorka srca za njih osodo. Dokaz temu so ogromne svote milodarov ranjenim in pribeglim sirotam na avstrijsko zemljo, ki jih darujejo bratje na oltar Slovanstvu in slovanskej dobi. Časi so pomembnosni, velika slovanska osoda je na vagi, usmiljeni Bog da srečo in blagoslov, ker za pravično reč se prelija draga kri.

Dopisi.

V Rojani 6. julija.

Osma obletnica naše čitalnice, ki se je slavnostno izvršila, bila je tudi dobro obiskana, da so bili prostori prenapolnjeni. Program se je izvršil točno in taktno. G. predsednik, svetu znani Mate Žvanut, povdarjal je v slavnostnem govoru pomen čitalnice, ter z radostjo konstatiral nje delovanje. Uže 8 let je kar je bila rojanska čitalnica krščena s krvjo, takrat so okoličane po tržaskih ulicah kruti lahoni pretepali in pobijali v jezi, ker so si umislili svoje društvo. Če tudi čitalnica še le 8 let obstoji, vendar ima za saboj lepo zgodovino, katera ne ostane brez pomenka, kajti z rojansko čitalnico je napočila okolici nova doba, od tistega časa je nastopilo še le narodno gibanje in narodna zavest. Prvi predsednik rojanske čitalnice, ki je vsled preganjanja od višjih krogov bil potisnen uže v drugo

v skrajne meje cesarstva in kateri je pravi politični mučenec, g. Zor, spomnil se je iz daljne Bukovine z brzogovnim pozdravom društva, doneli so mu iz rodoljubnih prs občinstva: Živio! stvarnik rojanske čitalnice, mnogaja leta! Igra se je dobro igrala, kar je v rojanski čitalnici uže v navadi.

Po besedi se je preselilo občinstvo na prosto, kjer je bilo z lampijoni razsvetljeno, pevci so peli ko slavčki, govori in napitnice so se vršile, spominjali smo se junakov na jugu ki izvršujejo „Slovansko dobo“, s krepkimi govori.

Skoraj sem bil pozabil rojanske procesije, ki je, kar se tiče hoda, graje vredna. Vprašali smo se, zakaj se drenja h dvanajstemi murvami po nevkretnem potu, zakaj zopet do stopnic pod Greto? ali bi ne bilo lepše, da bi bil oltar na lazaretskem zidu in bi se naravnost pod oltarom Fekondov svet pristopilo. Muras Gretarjev minj, da so s tem ko je oltar pri stopnicah narejen bolj izobraženi, jako se motijo; tisti čudni zmes Gretarjev, se ve da ne vsi, ostane vedno še neotesan in potreba mu je nauka pametnih. Tudi pri dvanajstih murvah je enaka napaka, oltar bi moral stati v naj primernejem kraju pri Fekondovih vratih in potem bi se čez mostek pomikala procesija, ne pa kakor jermen na brusu.

Zagotavljam, da Bole slabo svoje vino pri vsem tem lahko proda, če tudi bi blagoslov nekoliko dalje od njega bil, tudi bi se ga slovensčina ne prišla če prav laškega ne zna.

Kedo pa v Rojanu vreduje -- vprašalo se je dalje -- cerkvene obrede? kaj nema župnik odločilne besede, da trmoglavim Gretarjem in Rojancem dokaže, da se ta reč mora preurediti. Gospod župnik bi se moral vendar več brigati za take stvari.

Z nado, da bode vsaj drugo leto drugače če bomo živi in zdravi, z Bogom.

Rojanec.

Iz tržaške okolice, 12. julija.

V mestnem zboru 6. t. m. se je obravnavala organizacija tudi okoliških šol. Pri sv. Ivanu se ustanovi III. razred moškega in ženskega spola, v Rojanu pa razen III. italijanskega Boninovega razreda, namerjavajo ustanoviti še IV. razred z italijanskim učnim jezikom, pa med to krivično obravnavo je prišla na vrsto Rojanska prošnja

za napravo IV. razreda z učnim slov. jezikom; italijanski pa naj bode samo predmet, in za odpravo sedanjega III. razreda, kateri je na podlogi Boninove sleparije ustanovljen, kakor je že št. 12. „Edinosti“ povedala.

Naši vrli in tudi nekteri mestni pravični poslanci so močno zagovarjali pravico našega jezika in se ustavljali šolskemu odseku, pa žalibog! da naši niso odkrili zboru sleparije Boninove, ter s tem dali zausnico asesorju Loju, ko je prečital prvo rojansko Boninovo prošnjo za italijanski III. razred in razlagal, da so podpisani tudi tisti, ki zdaj protestujejo, na kar se je zlo opiral Dr. Luzzato in drugi udje šolskega odseka, ali ni bil tudi pravi čas, da se opravičijo podpisi, ugrabljeni v prvi prošnji Boninovi in domačega Ferlugo, ki sta ljudi sleparila, da bode učni slov. jezik, italijanski pa le predmet.

Še je čas, da se reši čast pravičnih podpisanih mož in naroda, ter da se razjasni v zboru, kako krivično in nepostavno magistratovi priverženci sleparijo in agitirajo zoper slovensko narodnost. Da, še je čas, ker se je omenjena prošnja po predlogu g. Dr. Lozerja, podpirana od nasih in mestnih poslancev, posebno gosp. viteza Vitmana, izročila šolskemu odseku v natančno pretresovanje. Zato si dovoljujemo nasvetovati, naj se rojanski značajni možaki tudi v depotaciji potrudijo do mestne in vladne šolske komisije in naj osebno priporočijo željo in pravico slovenskega ljudstva, h krati naj tudi izrazijo obžalovanje zaradi Boninove sleparije.

Gotovo, da šolska komisija bode predlagala zboru paralelno učenje obeh jezikov, pa tudi to bilo bi krivično in nasprotno deželni postavi za slovenske šole, kajti ona (postava) zahteva slovenski učni jezik. Če velja postava za druge slovenske dežele enako mora veljati tudi za slovensko okolico.

Zato pa naj se tudi omenjena deputacija izrazi, da razžaljenje, katero bi čutili lahi, ako bi jim Slovenci njih želje in pravice teptali, čutimo tudi mi temveč, če nam bodo naš materini jezik vedno zatirali.

Logično je tudi, da otroci, prestopivši iz slovenskih na enkrat v italijanske šole, ne morejo se naučiti dobro nobenega predmeta v italijanskem jeziku, in potem se prigodi, da ne znajo ni enega, ni drugega jezika dobro.

Kaj bi rekel g. Bonin, ako bi se poslal naravnost v čisto francosko ali angleško šolo studirati, katerih jezika niti besede ne umeje, gotovo bi odgovoril: da mora poprej iti v šole, v katerih sta omenjena jezika le predmet, potem pa lahko naprej.

G. Bonin, enako je z našimi otročki, zato pa tirjamo in bomo vedno tirjali materini jezik, za učni in italijanski za predmet po vseh šolah v naši slovenski okolici.

G. Bonin, ozbiljno Vas opominjamo; bodite bolj miroljubni in pravični, kakor nekdanji apostolat katoliške vere, morali bi dobro vedeti, da sleparija, zapeljivost in renegastvo pelje človeka v moralno in mater-

jalno škodo, zato se spreobrnite v Svojo čast in korist, ter v veselje naroda in pridete zopet v naročje majke Slave, potem Vam odpustita Bog in narod.

Več domoljubnih okoličanov.

V Gradci, 14. julija.

18. pret. meseca smo se zbrali tukajšnji Slovani v protestantskej cerkvi, kjer je bila božja služba Palackemu v spomin. Bili so zastopani vsi rodovi i vsi stanovi, pretestantje, katoliki i pravoslavni, tako da nas je do mala bila vsa cerkev polna. V primernem govoru je župnik poveličaval zasluge Palackega kot učenjaka in politika. Pred i po govoru sta se pela dva izvrstna zbora, en česki i en slovenski. Pevcev je bilo 10 od akad. pevskega društva i 10 od gledišča. Peli so kakor zvonovi. Tako izborna petje se malokdaj čuje. Po cerkvenem opraviilu smo se zbrali v gostilni pri „Grün-Angerji.“ Tamo se je govorilo o Palackem, o srbsko-turškej vojni. (Memo grede omenjam, da je uže pred enim mesecem več od polovice tukajšnjih srbskih dijakov odšlo na bojišče.) Z navdušenimi govori se je vrstilo lepo ubrano petje. Pri tem shodu se je sprožila tudi misel o vseslovanskem, ne specifično dijaškem pevskeem društvu, kteremu bi mogel pristopiti vsakdo brez stanovskega razločka. Misel je bila navdušenjem sprejeta i precejšno število Slovanov, pri graških dveh glediščih angažiranih, nam je uže obljubilo svojo pomoč. Ker vam je o tem snujočem se društvu bolj obširno poročal uže nek drug dopisnik iz Gradca, povedam samo še, kako so se opekli — štirsko — nemški pevci, uže drugič to leto. Ker jim nij bilo dovoljeno Varaždince dražiti nemško kulturo i nemškim petjem, napovedali so v Celji svoj „sängerbundesfest,“ misleč, da se tamo za Varaždin odškodujejo. Odbori so bili uže izvoljeni, v Gradci i v Celji, vaje so uže pričele se, pisarili so uže na vse kraje — kar dojde vest, kakor strela iz jasnega, da tudi v Celji ne bo nič. „Zakaj ne? zakaj ne?“ tako so popraševali se. Eden je rekel: „Slovenci žugajo,“ drugi: „Policija brani,“ odkritosrčni i hudobni ljudje trdijo: „Celjski odbor denarja nema;“ Celjani sami, ki bi imeli to čast drago plačati, pa modro pravijo: „Srbako-turška vojna je kriva.“ Ti presneti Srbi! Menda tako streljajo tam doli v beli Turčiji, da se celo v Celje sliši; to se ve, da bi svet potem nemški „sängerbunderfest“ preslišal. Milovanja vredni so. Tako je šlo po vodi spodnještirskim nemškutarjem pevsko i pivsko veselje v Celji; zato so si pa napravili drugo na Ptujem: izvolili so si namreč glasovitega Ofenheima, posestnika gradu Turnišče, za okrajnega zastopnika velikoposestnikov. „Tagespost“ jih je posvarila, da so tega moža prezgodaj postavili na tako častno mesto, ker je njegovo ravnateljstvo pri lvovsko-černoviškej železnici še preveč v živem spominu. Ali ptujski nemškutarji pravijo: Ofenheim je liberalec, mi smo liberalci, zakaj bi neki tudi voliti ne smeli li-

beralno? I prav imajo. S tem so dokazali, da je ves njihov liberalizem gola sleparija.

C.

Iz Ljubljane 18. julija.

Bilo je leta 1873 — (meseca i dne se točno ne spominja več naš prijatelj); ko so bili sklenoli v Trstu i njegovej okolici bivajoči Slovenci poslati zaupnico slovenskemu „očetu,“ naj značajnejšemu narodnjaku — Dr. Lavriču; podpise so nabirali nekateri prav marljivo, tekali so i potili se po okolici i po mestu od narodnjaka do poštenjaka — da so s tem ponudili priložnost domoljubom našim vsaj s podpisom svojim dokazati, da imajo srce na pravem mestu, da jim slovansko srce vtripa za slovansko stvar, za narod, da spoštujejo one može, koji se trudijo v prid domovini, v blagostan i napredek njen; ako jim nij drugače mogoče dokazati visoko spoštovanje do taci narodnih velemož, podpisujejo se na zaupnice i pričajo z imenom svojim vlastno roko zapisanim, kako čislajo vzore naroda — i človekoljubja, čiste neomadeževane značaje!

Marsikedo je tedaj nabiral podpise zaupnici Lavričevej, da se je bilo v kratkem združilo lepo število imen, skoro izključljivo samih inteligentnih izobraženih Slovencev: trgovcev, uradnikov državnih i zasobnih, dijakov, duhovnikov, zasobnikov i dr. Da bi tudi v zbirališči slovanskem, v čitalnici tržaškej, dali priložnost podpisati se onim gospodom, koji nijso še bili zabilježeni, ponudil se je bil neki naš prijatelj, prostovoljno nabirati podpise, izprosil si je bil dotično podpisovalno polo i — hajd' v čitalnico!

A koga najde tamo? — Gospoda G. Verdeljskega! — Bolj bi se ne bil vzrado-stil — pravil nam je naš prijatelj tedaj — da bi bil našel samega Lavriča! „Pisateljevo“ ime velja za deset družih! Malo je manjkalo, da nij zaupil na vse grlo po izgledu znanega učenjaka starega veka: heureka, heureka! da mu nij kisel i resen obraz sedečega gospoda zagrenil prezgodnjega veselja!

Po dostojnem poklonu — vse natanko nam je pripovedoval tedaj naš prijatelj — predloži ponižno gospodu polo; bez besedice vzame visoki gospod z desnico predloženo mu polo, v levej roci pa obdrži časnik; gospod čita, a precej iz začetka zapazi naš prijatelj, da se gospodu čelo nekako temni i grbanči, njegov resen obraz postaja vedno še bolj resen, skoro strašen: prijatelj naš je spoznal iz vseh znamenij, da nij prav zadel; a sedaj je bilo uže prepozno obžalovati storjeni korak; kesal se je, da ga je neka skrivna moč tako gnala v središče slovansko, i rad bi se bil izgubil i izginol izpred oči strogemu gospodu „pisatelju,“ kakor „kafra“ — a prepozno je bilo!

Strogi gospod „pisatelj“ nij bil še vse zaupnice prečital, da zalučni nedolžni papir z vso močjo po mizi; oči so mu bliskale i lesketale se kakor dve zareči iskri; z vso strastjo, kar si jo je bil v teku življenja svo-

jega nabral, prične nekako tako-le upiti i razsajati po čitalnici:

„Da Vas nij sram, podpise nabirati zaupnici tacemu „*norcu*“! — Zaupnico, ha, ha, zaupnico!? — Nezaupnico morali bi mu poslati, potem se podpišem, drugače nikakor! — *Norec* je *norec*! — Kaj so to narodnjaki i domoljubi? — Eh, ga poznam ga, še iz Gradca ga poznam, ko sva bila skupaj na vseučilišču, kak je bil; še slovenščine nij znal takrat (Vi slovenski „pisatelj“ je pa še dandenes ne znate; pa oprostite velikodušno, prosim Vas, nedolžnej objektivnej opombici), zdaj mu pa kadite, temu *norcu*, temu *kričaču*, temu *l . . .*! Mari mu je bilo tedaj v Gradci za slovenski narod, za slovenščino; še vedel nij, kaj je to! Zdaj ga pa molite, kakor slovenskega boga, i spoštujete i kadite mu kakor prvemu narodnjaku, ko je po taborjih upil i kričal!

Eh, vem, kak narodnjak je Lavrič! Poslal sem mu bil nekaj svojih knjig s prošnjo, naj je speča i poproda pri znancih i prijateljih; a kaj mislite, kaj je storil? — Še odgovoril nij! Kakor da bi moje knjige i moji spisi ne bili toliko vredni, da bi je neki „oče“ ha, ha, „oče“ Lavrič priporočal i po priložnosti prodal! — Kaj to so domoljubi, to so narodnjaki? — Jaz bi mu uže dal zaupnico, jaz! — *Norcu*, bezbožniku! — Ta da bi vladal nam Slovincem, kakor da bi pomanjkovalo dobrih (taci kakor ste Vi) pisateljev i dobrih kristijanov! — Sram Vas bodi, tacemu *norcu* pošiljati zauprico! — Bog nas varuj taci domoljubov! On le dela tako, a misli vse drugo; saj ga poznam! — *Kričač* je, *norec* je! — Sram ga bodi i tudi Vas ž njim!“

Tiho pobere naš prijatelj „šila i kopita,“ ne da bi se bil poprej zahvalil gosp. Verdeljskemu za lepo, skoro pol ure trajajočo „pridigo.“

Veliko se je spremenilo od onega časa, neizmerno veliko: koliko se jih je uže rodilo — kedo jih prešteje? — koliko jih je pomerlo, — kedo jim vé števila?

Mej umerle štejem denes žalibože, tudi „*norca*“ „*kričača*“ „*l . . .*“ dr. Lavriča! — Po smrti njegovej vstanovil se je bil odbor na Goriškem, vstanovili so se bili pododbori drugod. Kakor svedočijo izkazi skoro v vsacem listu tednika „*Soče*,“ nabralo se je uže veliko, kar priča, kako priljubljen je bil ranjki „*norec*“ pri izobraženih Slovincih, bo skoro izključljivo samo od taci staka se denar pri dotičnem odboru za spominek; kedor ga nij spoštoval i ljubil še živečega, ta gotovo ne da „bora“ za-nj po smrti njegovej! — A motiš se jako, ako tako misliš, dragi mi čitatelj! Oni „pisatelj,“ koji mu je dokladal tako „lepe,“ tako „poetične“ priimke ili „epiteton ornans-e“ — poslal je sedaj 10 fl. za spominek — „*norca*“ dr. Lavriča! Čudo, vendar istina!

Skoro bi mislil človek, da se hoče s tem denarjem prikupiti goriškim Slovincem, ko ga je „*Strupena kača*“ tako pičila

v zdravo meso, da išče zdravila krvavečej rani drugod!

A. Z.

Politični pregled.

Shod avstrijskega in ruskega cesarja v Zakopih je velevažen gledé avstrijske zunanje politike, ker v tem shodu sta se oba vladarja porazumela, da prepustita Turka svojej osodi. Zato je Avstrija, naj je minister zunanjih zadev, grof Andraš, hotel ali ne hotel, morala zapreti Turkom Klek, da zdaj ne bodo mogli več vojske in streliva v Hercegovino pošiljati.

To je vstašem i Črnigori jako na dobro, ker so za hrbtom varni in tako morejo vso svojo vojsko poslati v zgornjo Hercegovino, proti Albaniji in v Bosno. — Druga važna stvar je ta, da je naš cesar sklical v posvèt nekatere veljavne možake, mej njimi tudi nadvojvoda Albrehta, ki so se pomenkovali o politiki. Ker so vsi sklicani zato, naj se Avstrija oklene Rusije, tedaj nij dvombe, da se zunanja naša politika zasučé tako, kakor je prav in koristno, i naj Madjari še tako kličejo na pomoč svojega Boga.

Vojna na Turškem budi zdaj pozornost vse Evrope. Serbi so na štirih krajih prestopili meje ter Turkom dajó uže dosti opravka. Več turških obmejnih trdnjav so uže vzeli i vsa znamenja kažejo, da bodo kmalo hudi in odločilni boji, skoro gotovo Srbom ugodni.

Tudi Črnogorci hrabro napredujejo. V Podgorici so jako natepli turško vojsko, črnogorski knez je vzel uže mnogo mest in trdnjav v Hercegovini ter stoji zdaj z svojo vojsko pred glavnim mestom Mostarom. Ko vzame to mesto, napoti se v Bosno proti Sarajevu, da se združi z srbsko vojsko i tako odreže Hercegovino i velik del Bosne od Turčije.

Vstaši so Turkom vzeli Klek; v Bulgariji je vstaja uže splošna, Rumunija zahteva od Turčije donavsko ustje ter se oborožuje, na otoku Kreti hudo vre, grška vlada tudi oborožuje zoper Turke. Tako se bliža zadnji dan Turčiji, da zasije na njenih razvalinah slovanske dobe vesela zarja.

Domače stvari.

Konfiskacija. Na največ listov zadnjega našega lista se je naročila — policija, ker ga je konfiscirala. List je izšel v petek opoldne, konfiskacija pa se je zaukazala še le 24 ur pozneje, ko so naročniki liste uže v rokah imeli. Še zdaj se nam nij oznanilo, ob čem se je policija spotikala i mi si zastonj glavo lomimo, kaj tako spotikljivega je bilo v „*Edinosti*“; enako so pisali tudi drugi časniki, da nič zaplenljivega nijso našli v njej. Treba bode, da se zoper to konfiskacijo pritožimo na višje mesto.

Kakor je vsaka prva stvar kaj posebnega, tako je bila tudi konfiskacija „*Edinosti*.“ Urednik se je moral voziti s policijskim komisarjem v fiakerju, spredaj pri kočijažu je sedel policaj in hajd na pošto konstatirat, da se je list v resnici oddal.

V nedeljo pa je šla od ust do ust čudna novica, da so urednika zaprli in še so kmetje ki verujejo, da sedi v ječi. Ni se čuditi, da se je list konfisciral, ako pomislimo, da ni v Trstu pri policiji niti enega uradnika, ki bi zmožen bil slovenskega jezika, pač bi se dobil kedo, ki zna kranjsko špraho. Po tabakarnah po Trstu in okolici je pobrala policija vse iztiske. To je prvi slovenski list, ki se je v Trstu konfisciral. Čutimo, da imamo dobrega prijatelja, ki naš list tako ceni, kakor vino, če mu ga prinese okoličan na mizo — brez plačila.

Veliko kokodakanja, malo jaje.

Ubogi šolski odsek! koliko se je mamil, da je skupaj spravil nad šestdeset paragrafov, po katerih naj bi se bile tržaške šole na novo vredile! S kakim ponosom je potem svoje velikansko delo slavnemu zboru predlagal! Ali revež spekel se je: mislil je, da se vse gladko sprejme in da le kak okolišk zastopnik bo z glavo majal, pa videl je, da je veliko njih skočilo nad novosklepljeno dete hoté ga zadušiti. Prvi paragraf je pojedel skoro celo sejo, nazadnje je vendar srečno prodril: na osem let so bili vsi otroci v mestu in v okolici obsojeni! Naslednjim paragrafom se je že bolje godilo, šolskemu odseku je srce veselja igralo — kaj pride na vrsto strašansk paragraf: izjemni stan v Rojanu! No, tržaški otroci niso protestovali zoper osemletno obsodbo, ali Rojanci, to so drugi ptiči: brž ko so izvohali kaj zanje pripravlja skrbni odsek skrbnega mestnega svetovalstva, sklenili so: ne boš Jaka! ter poslali omenjenemu in nikdar zadosti hvaljenemu skrbnemu svetovalstvu protest zoper izjemni stan. Šolski odsek, zdaj tebi gorjé! Težkega srca je gospod poročevalec bral neljubo jim pismo, s težjim srcem še so ga udje slavnega šolskega odseka in njim enako misleči gospodje svetovalci poslušali, z najtežjim srcem pa so morali požirati grenki pelin, ki je potem bruhal iz ust zastopnikov okolice in nekaterih pravičnih meščanov. In pa tisti presneti gospod poročevalec je še kakor navlaš, da dá smrtni udarec nežnim srcem skrbnih mestnih očetov napredne stranke, povdaril, da rujansko šolo obiskuje le ena petinka Lahov in štiri petinke Slovencev! Kaj je tisti gospod na ušesih sedel, ko se mu je od neke strani šepetalo: pst!? Vže je nevarnost, da se odseku najljubši paragraf odvrže, vže se slavnemu odseku hlače tresejo, pa ne — dete se mu vrne celo nazaj, naj ga še enkrat previje in ga potem spet pokaže, je-li vredno stopiti v življenje ali ne?

Vsi smo željno čakali, kaj bo, kaj ne bo, ugibali smo sem ter tje, ali nič nismo uganili. Človeška sodba je nekaj, odsekova sodba je tudi nekaj, pa vse kaj drugega.

Mi smo mislili, da slavni odsek bo svoj ljubi paragraf ali spet v njegovej celoti podal, ali celo izpustil — drugega si nismo mogli misliti. Ali slavni odsek si je reč mislil tako-le: Da je nagajivi zbor nam naš najljubši paragraf dal nazaj, naj ga še enkrat dobro pregledamo, to je nam razžaljenje; zato se nič več ž njim ne pečajmo! Ker se je nam reč zmedla, ali kakor bi rekel Kraševac: skalendrala, zato se tudi mi skuajmo. In skujali so se ter v naslednjem seji predlagali, naj se vsa vredba ali reorganizacija šol za zdaj odloži, kar je premodri zbor tudi res sprejel. Koliko dima! kje pa je pečenka?

Ni je; ali bolje rečeno: za okolico je ni, ker mestu so je vže dali lep kos, okolici pa — lepe besede! Ali da naravnost govorimo in da nas vsak kmet lahko razume: v mestu so razrede na nekaterih šolah pomnožili, v okolici pa čisto nič ne; le obljubili so, da se z novim šolskim letom tudi za šole v okolici kaj poskrbi! Z drugimi besedami se to pravi: ker vi okoličani nečete imeti v Rojanu laške šole za slovenske otroke, zato pa vam ne damo ni tiste ni drugih! E, so zreli tički naši laboni, veste! Vresničil se je toraj pri tej obravnavi pregovor, ki stoji na čelu temu sestavku: Veliko kokodakanja, malo jajc; mi bi le še dostavili: in še teh malo samo za Lahe!

Razne stvari.

Engleški vojaki uskočiti. Kakor tamošnji listi poročajo, dobil je nek polk na Irskem povelje za odhod pripravljen biti; vojaki niso znali, da pojdejo v Indijo, mislili so, da jih bodo peljali na Turško; ker pa je ljudstvo sploh Turkom sovražno, ubegnilo je stotina vojakov po noči i niso jih še dobili.

Srčnost in hrabrost južne Slovanke. „Istok“ je priobčil ta le hrabri čin južnoslovenske žene: V vasi Lovče v Bosni je živela mlada vdova, ko so grozoviti turški bašibožuki (turški brambovci) v vas prigrmeli, da bi ropali. Mlada vdova se je v svoji hiši dobro vtrdila, vrata in druge vhode dobro zastavila z drvami in orodjem. Drhal divjih Turkov hoče po vsej sili naskočiti nje hišo, ona začne streljati in ubije 6 Turkov; ko vidi, da jo jo sčasoma vendar dobé, zažge hišo sama in tudi v ognju pogine rajši, nego da krvoločnim trinogom v strašne roke pade.

Železna volja pobeglih ustašev. Ko je pred malo časa pobegnulo iz otoka Kurcol 90 zaprtih ustašev, če tudi so bili straženi, imeli so na meji veliko sitnost. Ko so uže na Hrcegovinsko mejo dospeli in hoteli prelaziti v najpustejšem kraju, prebliža se močna vojaška straža, ustaši večji del krepki junaki, ali od zapora in slabe hrane na otoku zelo oslavljeni, skrili so se na višecho steno nad propadom in se v smrtni nevarnosti držali od mraka do zore po mačje

nad brezdom. Vojaci so mej tem vse preiskali, ničesa ne našli, da so ustaši na steno splezali, to se jim je zdelo nemogoče, govorili so: sam vrug vé, kako so zginili. Ko so v jutro sinovi ogerske puste odšli, odri nili so i oni na prosta tla v boj za svobodo.

Pošta v steklenici (flaši). Te dni so dobili na morskem obrežji steklenico v Ilfracombe, z zalostnim poročilom: ladija „Armanda“ je popolnem zgubljena in vsa zlomljena. Za Boga, pomagajte nam! Mi smo zdaj proti zahodu predgorja Carmorant. O Bog, reši nas! 500 lir sterlin tistemu, ki nas najde, Kapetan Bawes.

Izvanredni občni zbor banke „Slovenije“, ki se ima vsled sklepa IV. občnega zbora od 6. junija t. l. sklicati, bo 3. avgusta t. l. popoldne ob 4. uri v čitalnični dvorani.

Program:

1. Povikšanje glavnice z novim doplačevanjem na akcije (5. točka IV. občnega zbora).

V zadnjem občnem zboru izvoljeni zaupni možje: gg. Ivan Vilhar, Drag Žagar in Jožef Jeric so 17. junija t. l. uprav nemu svétu pismeno naznanili to-le: „Na podlagi preiskovanja bankinega stanja prosimo vas za prihodnji občni zbor te-le predloge sprejeti v program:

I. Popolno doplačanje na 2337 nkcij, t. j. 90 gld. na vsako akcijo; eventualno

II. predlog, da se zavarovalnica proda, ali stopi s kako drugo banko, ali pa da se likvidira;

III. predlog: volitev odseka, ki bo imel izvršiti v II. predlogu našete nasvete.“

2. Pritrjenje v občnem zboru od 31. maja p. l. sklenjeni premembi § 73, pravil o poravnanji pravnih preprirov med banko in zavarovanci po poljubni sodnji (Schiedsgericht).

Delničarji, ki se želé občnega zbora vdeležiti in glasovati, naj svoje delnice v smislu § 24 pravil pri glavni blagajnici banke „Slovenije“ v Ljubljani proti potrjilnim in pooblastilnim listom vložé do 28. julija 1876. Delničarjem pa, katerih delnice so še od zadnjega zbora vložene pri blagajnici, se bodo pooblastilni list za prihodnji izvanredni občni zbor takoj poslali.

V Ljubljani 28. junija 1876.

Od upravnega odbora
banke „Slovenije.“

Dobra domača kapljica!

Kdor hoče dobre vinske kapljice pokusiti, naj se potru di k nama v Rojan; nastavili smo svoj pridelek domá pri Primožicih.

Brata Primožiča.

450,000 mark

je glavni dobi tek od vlade brunšviske garantiranega denarnega srečkanja, pri katerem se morajo v malo mesecih določiti ti-le dobitki:

1	á	300000	M.	1	á	8000	M.
1	„	150000	„	3	„	6000	„
1	„	80000	„	27	„	5000	„
1	„	60000	„	42	„	4000	„
2	„	40000	„	255	„	3000	„
1	„	36000	„	5	„	2000	„
6	„	30000	„	12	„	1500	„
1	„	24000	„	1	„	1400	„
1	„	20000	„	400	„	1200	„
1	„	18000	„	23	„	1000	„
11	„	15000	„	648	„	600	„
2	„	12000	„	1000	„	300	„
17	„	10000	„				

Skupaj:

8,696,000 mark.

Prvo srečkanje bode 20. in 21. julija t. m.

Preglede pošiljamo na pregled brez plačila, da se vsak lahko prepriča, da je to srečkanje pošteno.

Velja $\frac{1}{2}$ izvirna srečka 16 mark, ali 8 gl. 80 kr. av. v.; $\frac{1}{2}$ — 8 mark, ali 4 gld. 40 kr. av. v. — $\frac{1}{4}$ — 4 marke, ali 2 gld. 20 kr. av. v.

Naročila od zunaj se vgotovljajo proti poslatvi zneska, ali poštne povzeta, brez odloga, zamolčljivo in zvesto, tudi se razpošlje uredska listina dobitkov precej po določi.

Pozvedbe o naši firmi, ki uže veliko let dela, lahko se dobivajo pri vsakem bankirju ali trgovcu. Obrača naj se vsak na podpisane, katerim je vodstvo prodajo teh srečk zaupalo.

Bratje Lilienfeld,

Bankno in državnih papirjev upravstvo
v HAMBURGU.